

stride mod gældende ret) og et lighedsprincip (dvs. princippet om, at »det lige skal behandles lige«). Myndigheden vil i sådanne tilfælde ikke kunne forhandle sig frem til en løsning, der er uafhængig af retsreglerne og praksis på området. Der vil derimod godt kunne ske mægling i sager, hvor en myndighed optræder som part i en privatretlig aftale. Selv om der ikke er tale om en privatretlig aftale, og myndigheden derfor i vidt omfang er bundet af retsregler og praksis på området, vil sagen dog kunne omfatte elementer, der falder uden for de spørgsmål, som myndigheden ikke frit kan råde over. Der vil således ved mægling kunne ske bevægelse i parternes standpunkter vedrørende disse elementer. Som eksempel kan nævnes en erstatningssag rejst mod en offentlig myndighed som følge af fejl i myndighedsudøvelsen. Myndigheden kan i en sådan sag ikke frit råde over spørgsmålet om erstatningsansvar, men der vil derimod kunne ske bevægelse i parternes standpunkter i forhold til erstatningsopgørelsen. Som et andet eksempel kan nævnes sager om påbud om lovliggørelse af ulovligt byggeri, hvor en myndighed efter omstændighederne kan have et vist »spillerum« med hensyn til valget af lovliggørelsesmåde.

Når retten skal vurdere, om retsmægling kan indledes, må retten endvidere vurdere, om der foreligger omstændigheder, som gør retsmægling mindre hensigtsmæssig eller betænkelig i sagen. Dette må afgøres efter en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Som eksempel på et forhold, der kan gøre retsmægling betænkelig i den enkelte sag, kan nævnes tilfælde, hvor der er en væsentlig ubalance mellem parterne, som ikke på forhånd kan elimineres ved tilrettelæggelsen af retsmæglingen. Hvis begge parter er repræsenteret af advokat, kan retten dog normalt gå ud fra, at advokaterne i fornødent omfang vil rådgive parterne.

Indledning af retsmægling sker ved, at retten udpeger en retsmægler, jf. nærmere den foreslåede § 273 og bemærkningerne hertil.

Det er forudsat, at retten samtidig med sin beslutning om at indlede retsmægling træffer beslutning om at udsætte retssagsbehandlingen efter retsplejelovens § 345 på foretagelse af retsmægling.

Den foreslåede regel fastslår, at retsmæglerens rolle er at bistå parterne med selv at nå frem til en aftalt løsning af tvisten. Retsmægleren skal optræde neutralt og virke for en mindelig løsning af sagen. Retsmægleren skal søge klarlagt, hvilke interesser og behov parterne har, og hvilke problemer de ønsker at finde en løsning på med henblik på at hjælpe dem med selv at finde en løsning på deres konflikt.

Retsmæglerens rolle er at lede processen. Retsmægleren skal medvirke til, at parterne finder løsninger, som er tilfredsstillende for dem, mens det ikke er retsmæglerens opgave at påse, at en aftale er i overensstemmelse med det udfald, en dom i sagen eventuelt måtte få. Retsmæglerens hovedopgave er således at hjælpe parterne med selv at finde en løsning.

Det nærmere forløb af retsmæglingen og retsmæglerens opgaver i den forbindelse er beskrevet i den foreslåede § 275 og bemærkningerne hertil.

Hvis retten afviser at imødekomme en anmodning om retsmægling, vil afgørelsen kunne kæres af parterne til højere ret efter de almindelige regler om kære af rettens beslutninger. En byrets beslutning om at nægte indledning af retsmægling vil således kunne kæres til landsretten, jf. retsplejelovens § 389. Hvad angår beslutninger truffet af en landsret eller Sø- og Handelsretten, kan disse alene kæres til Højesteret med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. § 392, stk. 2. Sådan tilladelse kan gives, hvis kæren vedrører spørgsmål af principiel karakter.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 og 3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 273

Bestemmelsen indeholder regler om, hvem retten kan udpege som retsmægler.

Efter *nr. 1* kan retten udpege en af de dommere eller fuldmægtige ved det pågældende embede, som af vedkommende retspræsident (på Bornholm dommeren) er udpeget til at kunne fungere som retsmægler. *Fuldmægtige* omfatter ikke alene dommerfuldmægtige, men også retsassessorer, jf. retsplejelovens § 19. Som retsmægler kan efter *nr. 2* endvidere udpeges en advokat, som er antaget af Domstolsstyrelsen til at fungere som retsmægler i den pågældende landsretskreds. Forslaget indebærer, at den enkelte advokat ikke er knyttet til det enkelte embede, som det er tilfældet under forsøgsordningen med retsmægling, men derimod vil kunne udpeges som retsmægler i sager ved alle de embeder, der hører under den pågældende landsretskreds. Ved udpeging af en advokatmægler til en konkret sag forudsættes det dog, at der så vidt muligt udpeges en advokat med kontor i den pågældende (by)retskreds, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, jf. nærmere nedenfor.

Det er forudsat, at alle, der udpeges af henholdsvis retspræsidenten (på Bornholm dommeren) og Domstolsstyrelsen til at foretage retsmægling, har gennemgået et relevant uddannelsesforløb, som f.eks. de uddannelsesforløb, der udbydes af henholdsvis Dom-